

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 4, Plamínkové 2

Plamínkové 2/1593, 140 00 Praha 4 - Nusle

Identifikátor školy: 600 037 355

Termín konání inspekce: 1. – 6. říjen 2003

Čj.:	01 2125/03-5153
Signatura:	oa4cx104

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaných předmětech v 5. – 9. ročníku a k výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině k datu inspekce
- ❖ Průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy v 5. – 9. ročníku v předmětech český jazyk, občanská výchova, matematika, hudební výchova a informatika
- ❖ Průběhu výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je Městská část Praha 4 (Táborská 350, 140 45 Praha 4). Příslušným orgánem státní správy je Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství (Novodvorská 1010/14, 142 00 Praha 4).

Škola je příspěvkovou organizací, sdružuje školní družinu a školní jídelnu. Dle zahajovacích výkazů nepřesahují počty žáků školy maximální povolené kapacity uvedené v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

V letošním školním roce má škola ve 20 třídách 411 žáků, školní družina má 4 oddělení s 99 žáky. Škola realizuje vzdělávací program *Základní škola* čj. 16 847/96-2, pro čtyři třídy na 2. stupni (po jedné v každém ročníku) probíhá vzdělávání podle modelového učebního plánu čj. 29 738/96-22 s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy (zaměření na basketbal). Je zařazena do projektu MŠMT ČR *Intenzifikace tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy*.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Skupina učitelů sledovaných předmětů je z hlediska věkové struktury poměrně vyrovnaná, jsou v ní zastoupeni i mladší pedagogové.

Ze tří učitelek v 5. ročníku nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (OPZ) jedna, má středoškolské pedagogické vzdělání jiného zaměření.

Na 2. stupni zajišťují výuku českého jazyka tři učitelky s OPZ. Občanskou výchovu učí dvě vyučující, jedna je OPZ, druhá má vysokoškolské vzdělání jiného zaměření, absence její kvalifikace se na kvalitě vyučování neprojevila. Matematiku vyučují tři pedagogové, všichni splňují podmínky OPZ. Vyučování hudební výchovy je realizováno učitelkou, která sice nesplňuje podmínky OPZ (má středoškolské pedagogické vzdělání jiného zaměření), ale její osobnostní dispozice a dlouholeté zkušenosti, volba a realizace vyučovacích metod i forem, schopnost účinně komunikovat se žáky a stimulovat je k aktivní účasti ve výuce, chybějící kvalifikaci plně nahrazují. Vyučující informatiky je studentem, který v současné době dokončuje požadované vzdělání. V jeho práci se pouze částečně odráží nedostatek praxe.

Vedení školy se snaží při stanovení úvazků jednotlivých pedagogů využívat vhodně reálných možností.

Výchovnou poradkyní je zkušená učitelka s dlouholetou praxí. Specializační studium pro výchovné poradce neabsolvovala, své znalosti si rozšiřuje pomocí seminářů a kurzů k problematice výchovného poradenství.

Výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině (ŠD) zajišťují čtyři vychovatelky, tři jsou OPZ, což pozitivně ovlivňuje kvalitu práce. Jedna kvalifikaci nemá, po dobu inspekce byla v pracovní neschopnosti. Vychovatelky jsou přiměřeně náročné s velkou mírou entuziasmu, kladou důraz na vzájemné vztahy mezi dětmi a slušné chování k dospělým. To vše spoluvytváří příznivé klima. Vedoucí vychovatelka je vybavena odpovídajícími kompetencemi a odpovědností, zúčastňuje se jednání pedagogické rady i poradního sboru ředitele školy.

Celkové organizační zajištění činnosti a provozu školy vychází z funkčního organizačního řádu. Ten určuje kompetence, zastupitelnost, zodpovědnosti ředitele, jeho zástupce a ostatních vedoucích pracovníků. Na něj navazují další řády, např. provozní řády učeben. Vnitřní školní řád obsahuje práva a povinnosti žáků, zahrnuje klasifikaci a hodnocení, režim stravování a školní družiny, pokyny pro pedagogické pracovníky. Byl projednán na pedagogické radě, žáci i jejich rodiče jsou s ním seznámeni.

Ředitel školy je ve funkci od srpna roku 2000, z této doby je také jeho dlouhodobá koncepce, kterou postupně realizuje. Vychází z ní při sestavování ročních plánů, na které navazují velmi podrobné týdenní plány, ty obsahují konkrétní úkoly pro jednotlivé pracovníky. Tvorba a kontrola tematických plánů je prováděna prostřednictvím metodických orgánů a podléhá schválení vedení školy. Plány jsou převážně konkrétní a až na výjimku i vhodně časově strukturované. Metodické orgány jsou na 1. stupni ustavené podle ročníků, na 2. stupni obvykle pro skupiny předmětů. Jejich činnost je zaměřena zejména na plánování učiva, přípravu a rozbory písemných prací, organizování soutěží, pomoc slabším žákům, chybí ale prokazatelná metodická spolupráce zejména v oblasti užívání efektivních metod a forem práce a pomůcek (včetně didaktické techniky). Vyučující provádějí analýzy nedostatků a jejich příčin, v současnosti používanými metodami a formami je ale vždy neodstraňují.

Kromě pedagogické rady, která se při svých jednáních zabývá nejen hodnocením prospěchu a chování žáků, organizačními a provozními záležitostmi, ale také pedagogickou problematikou, spolupracuje ředitel účelně s poradním sborem složeným z vedoucích pracovníků, výchovné poradkyně, ekonomických pracovníků a hlavního trenéra.

Informace uvnitř školy směrem k zaměstnancům jsou předávány standardním způsobem při pedagogických a provozních poradách, zveřejněním na nástěnkách ve sborovně, někdy pomocí školního rozhlasu nebo prostřednictvím metodických orgánů či poradního sboru. Informační systém je funkční.

Ředitel školy je velmi dobrým manažerem a mimo jiné úspěšně realizuje sportovní činnosti žáků, ve kterých škola dosahuje značných úspěchů. Kromě basketbalu jsou to i další sporty, např. florbal, malá kopaná. Škola organizuje v rámci své doplňkové činnosti značný počet zájmových kroužků.

Ve škole je poměrně malý počet nekvalifikovaných pracovníků, z nichž většina pracuje ve školství řadu let. Začínající pedagog má stanoveného svého uvádějícího učitele. Nové pracovníky ředitel přijímá na základě výběrového řízení, spolupracuje s *PFUK* a s *FTVS*. Hospitační činnost vedení školy je poměrně četná, vychází z podrobně vypracovaného plánu kontrolní činnosti. V minulém školním roce ale nebyly provedeny hospitace ve ŠD. O zjištěních z hospitací jsou pedagogové prokazatelně informováni při jednáních pedagogické rady a jednotlivci při podrobných rozborech sledované činnosti. Neobvyklá je forma video-hospitací (se souhlasem pedagogů), které jsou pak společně s dalšími učiteli rozebírány. Celková kontrolní činnost vedení školy sice směřuje ke zlepšení kvality výchovně-vzdělávacího procesu,

zjištěné nedostatky správně konstatuje, chybí ale přijímání účinnějších opatření, stanovení konkrétních úkolů a zodpovědností. Někteří vyučující, i když jsou plně kvalifikovaní, nevyužívají v plné míře nabízených a doporučených možností, což se týká zejména užívání účinnějších metod a forem práce, častějšího používání pomůcek a didaktické techniky. Rozbor sledované výuky, provedený po společné hospitaci s inspekcí, byl ředitelem školy proveden profesionálně.

Ředitel školy přikládá velký význam dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků a maximálně ho podporuje. V minulém školním roce se školilo cca 68% pedagogů především ve výpočetní technice (1. stupeň ICT v rámci projektu *Internet do škol*). Podle sdělení ředitele bude v tomto školním roce vzdělávání zaměřeno na získání 2. stupně ICT, dále proběhne školení Pedagogicko-psychologické poradny Prahy 4 zaměřené na specifické vývojové poruchy žáků, na komunikativní dovednosti učitelů a školení vychovatelek školní družiny. Vzdělávání koresponduje s potřebami školy, avšak na 2. stupni se málo orientuje na metodickou inovaci výuky. Ředitel se osobně věnuje začínajícímu učiteli, v případě problémů mu poskytuje konzultace, společně hledají řešení případných nezdarů. Věnuje mu zvýšenou pozornost častějšími hospitacemi.

Vedení školy své zaměstnance dobře zná a při posuzování kvality jejich práce je objektivní. Má vhodně vypracovaný systém hodnocení pomocí kritérií k přiznávání osobních příplatků a odměn. Jednotliví pedagogové jsou vedeni k hodnocení své práce a dokážou být k sobě kritičtí, což vyplynulo u většiny z nich při rozbořech hospitací.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova je součástí sídlištní zástavby z roku 1967. Je funkčně i technicky v dobrém stavu, má dostatek prostorů pro odborné učebny a kabinety. V posledních letech bylo zrekonstruováno venkovní sportovní zázemí, jeho součástí je i hřiště na plážové sporty. Všechna sportoviště jsou plně funkční k provozování četných sportovních aktivit školy. Vnitřní prostory školy působí celkově estetickým dojmem, jsou čisté a upravené, částečně vyzdobené žákovskými pracemi a informačními nástěnkami. V některých učebnách byl opotřebovaný nábytek nahrazen novým, který respektuje ergonomické parametry žáků. Ke zlepšení materiálně-technických podmínek školy přispělo v minulém roce vybavení digitální kopírkou a projekční soupravou s dataprojektorem.

K výuce českého jazyka i občanské výchovy slouží kmenové třídy, které si vyučující přeměňují postupně na odborné učebny (především pro český jazyk). Výuka matematiky je na 2. stupni realizována ve dvou učebnách, z nichž jedna je výhradně odbornou pracovní, další je kmenovou třídou, do které jednotlivé třídy na vyučování přecházejí. Obě jsou vhodně vybavené podněty k matematice (nástěnné tabule, modely atp.), v odborné pracovní mají žáci možnost si navzájem zadávat úlohy ze zájmové matematiky, které zveřejňují na magnetické tabuli. K vyučování hudební výchovy na 2. stupni slouží učebna, která je vybavena pianinem, reprodukcí soustavou, je v ní také umístěna skříň s pomůckami. Žákovský nábytek je sice rozmístěn standardním způsobem, ale k pianinu je možno přemístit židle tak, aby žáci mohli sedět v jeho bezprostřední blízkosti v půlkruhu. V případě pohybových činností lze vytvořit vhodný prostor k jejich realizaci. Nástěnná výzdoba působí podnětně, neobvyklé jsou žákovské výtvarné práce s hudebními motivy (hudební nástroje, hudebníci). K výuce v 5. třídách slouží kmenové učebny, které jsou vhodně vybavené.

Kabinet českého jazyka je vybaven standardně. Uplatnění nacházejí hlavně nástěnné tabule s gramatickými jevy, jazykové příručky, slovníky a odborné publikace hlavně pro potřeby učitelek, audiotechnika – magnetofonové kazety, magnetofon. V souladu s cíli jednotlivých hodin si někteří vyučující sami připravují materiály i názorné pomůcky k procvičování a upevňování látky. V občanské výchově učitelky využívají pracovní listy, učebnice, jiné zdroje informací (např. z literatury), audiotechniku (kamera).

Žáci navštěvují funkční knihovnu, která je vytvořena ze samostatné místnosti. Obsahuje asi 1400 svazků - beletrii pro 1. a 2. stupeň, odbornou literaturu, encyklopedie, slovníky. Výpůjční doba je stanovená, řád knihovny je vypracovaný, evidence je vedena pečlivě.

Ke vzdělávání v matematice mají žáci k dispozici vhodné řady učebnic a sbírek úloh, kabinetní sbírka je vybavena vyhovujícím množstvím pomůcek (geometrické modely, sady racionálních čísel, transparentní fólie, zpětný projektor, atp.). Některé pomůcky jsou užívané minimálně – např. zpětný projektor nebo výpočetní technika s výukovým softwarem.

V hudební výchově užívají žáci učebnice, zpěvníky a četné pomůcky z kabinetní sbírky včetně jednoduchých nástrojů orffovského instrumentáře, odborné literatury, k poslechu slouží řady CD. Kabinet pro 1. stupeň obsahuje přiměřené množství pomůcek, při hudební výchově lze využívat přenosný klávesový nástroj a přenosný magnetofon s přehrávačem CD.

Funkčně řešená odborná učebna výpočetní techniky je dostatečně prostorná, zařízená vhodně uspořádaným nábytkem. Je zde patnáct kvalitních žákovských stanic a server, vše je propojené lokální sítí. Při výuce mohou žáci používat laserovou tiskárnu a scanner. Na učitelský počítač je napojen projektor a videokamera. Připojení k Internetu je realizováno kabelovou službou. Instalovaná výpočetní technika umožňuje svými technickými parametry a programovým vybavením plně zajistit výuku v naplánovaném rozsahu. Ředitel má konkrétní představu o využití odborné pracovny a počítačové techniky v činnosti školy, kterou postupně realizuje. V loňském školním roce byla využívána pro výuku anglického jazyka a některých předmětů 1. stupně. Letos se zde realizuje výuka informatiky, praktických činností a dvakrát v týdnu slouží pro počítačový kroužek.

Školní družina využívá pro svoji činnost vlastní prostory, které jsou odděleny od ostatních částí školy. Děti mohou využívat dlouhou chodbu, čtyři herny, které jsou funkčně zařízené zánovním nábytkem, přilehlé terasy i školní hřiště. Každé oddělení je rozmanitě vyzdobené (velkou část dekorace tvoří práce žáků), vybavené v přiměřeném množství pomůckami, sportovním náčiním, stavebnicemi, společenskými hrami a dětskou literaturou. Pomatováno je i na prostor pro odpočinek dětí. Prostředí působí příznivým dojmem.

Vedení školy při své kontrolní činnosti pravidelně sleduje využívání materiálních zdrojů při výuce, při rozborech hospitací upozorňuje pracovníky na jejich častější užití, zatím ale bez výraznějšího efektu. Škola umožňuje veřejnosti využívat svoje materiálně-technické zázemí, např. hřiště, tělocvičny, učebny a další prostory, většinou formou pronájmu. Ředitel školy má promyšlenou koncepci zlepšování materiálně-technických podmínek školy, ta je ovšem závislá na získání finančních prostředků. S přidělenými prostředky nakládá účelně.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Škola realizuje vzdělávací program *Základní škola*, v 6. – 9. ročníku vždy v jedné třídě s učebním plánem pro třídy *s rozšířenou výukou tělesné výchovy*. Týdenní časové dotace ve

sledovaných předmětech korespondují s učebními plány. Na povinné předměty navazují vhodně volitelné předměty (např. konverzace v anglickém jazyce, komunikativní dovednosti, sportovní výchova). Rozšíření učebního plánu o jednu hodinu v 8. a 9. ročníku je na základě požadavku rodičů realizováno zařazením dalšího volitelného předmětu. Sledovaná výuka respektovala platné učební osnovy včetně návaznosti na učivo minulého školního roku. Ojedinělým nedostatkem bylo v minulém roce málo vhodné střídání algebraického a geometrického učiva v 9. ročníku. Individuální programy pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami nebyly v tomto školním roce ještě zpracovány. V loňských plánech byly zjištěny především metodické nedostatky.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Rozvrh hodin a reálná výuka jsou v souladu s učebními plány. Kontrolovaná pedagogická dokumentace školy (třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy) je řádně vedena a věrohodně vypovídá o průběhu vzdělávání i o aktuálním stavu žáků ve třídách. Dílčí nedostatky se objevily pouze v odesílání katalogových listů (originály).

Kontrolovaná pedagogická dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Systém kontroly naplňování učebního plánu a osnov je zřejmý z vnitřní dokumentace vedení školy. Kontrolou plnění osnov se zabývají metodické orgány i vedení školy.

Systém kontroly je účinný.

Výuka je v souhrnu organizována běžným způsobem. Pro tři třídy 9. ročníku je k vyučování českého jazyka a matematiky užito vnější diferenciací rozdělením žáků na dvě skupiny. Rozvrh hodin je sestaven kvalitně, respektuje zásady psychohygieny. Vnitřní řád školy je zpracován podrobně, obsahuje i práva žáků, provozní řády odborných učeben jsou účelné. Škola poskytuje informace v souladu s platnou legislativou. K informovanosti široké veřejnosti slouží vlastní webové stránky a také školou vydávaný *Zpravodaj*. Vhodnou vypovídací hodnotu má výroční zpráva o činnosti školy. O průběhu a výsledcích vzdělávání žáků jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a při osobních konzultacích. Četnost zápisů zaznamenaná v žákovských knížkách je přiměřená aktuálnímu období školního roku.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Činnost výchovné poradkyně vychází z rámcového ročního plánu, který je podle potřeby aktualizován. Eviduje žáky se specifickými vzdělávacími poruchami učení (dále SVPU), kteří jsou integrováni do běžných tříd. Individuální vzdělávací plány na tento školní rok nejsou ještě zpracovány. Jen někteří pedagogové realizují individuální přístup k těmto žákům-volí přiměřené tempo vzhledem k věku žáků, pomáhají při plnění zadaných úkolů. Při kontrolních diktátech ale nevyužívají možnosti doplňování pravopisných jevů do textu a nerespektují vždy doporučení z pedagogicko-psychologické poradny - hodnotí především výkony z pravopisu na úkor ústního podání. Žáci se SVPU mají možnost navštěvovat doučování. Prevenci sociálně-patologických jevů má na starosti určená učitelka. Její práce je založena na úzkém kontaktu se všemi vyučujícími, ve spolupráci s výchovnou poradkyní, následně s policií a městskou částí zajišťuje různé besedy, přednášky. Důležitým faktorem pro prevenci je nabídka volnočasových aktivit pro žáky. V rámci výchovného poradenství je zajištěna koordinace a spolupráce školy s pedagogicko-psychologickou poradnou, probíhají pravidelné konzultace s třídními učiteli a rodiči.

Výchovné poradenství přispívá částečně ke zlepšení pedagogického procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a občanská výchova

Obsah učiva i časové dotace jsou v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Stanovené cíle výuky byly přiměřené a odpovídaly stavu třídy, jen individuální vzdělávací potřeby žáků byly respektovány částečně.

Český jazyk realizují čtyři učitelky, všechny s OPZ, občanskou výchovu dvě, z nichž jedna je nekvalifikovaná, což nemělo negativní vliv na průběh a výsledky vzdělávání.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které jsou pro dané předměty podnětné. Učitelky využívaly hlavně učebnice, tabuli, alternativní učebnice, někdy jazykové příručky, pracovní sešit či pracovní list. V občanské výchově si vyučující připravila ke sledování činnosti žáků videokameru.

Ve způsobu vedení a organizování výchovně-vzdělávací práce byla často patrná dlouhodobá pedagogická praxe a zkušenosti vyučujících těchto předmětů. Organizace a struktura většiny vyučovacích hodin vedly k účelnému využití časového prostoru. Výjimkou byla hodina slohu, kdy část výuky zaplnilo pravopisné cvičení a nácvik přímé řeči v písemné podobě, což nevedlo žáky k rozvoji slovní zásoby či získání komunikativních dovedností. Převládal verbální projev vyučujících. V hojně používaném řízeném rozhovoru a práci s celou třídou převažovaly frontálně řízené činnosti, při nichž žáci procvičovali mechanické dovednosti a pamětné znalosti. Tvořivá aplikace probraného mluvnického jevu se jim dařila po ověření si učiva v jazykové příručce. Samostatně řešené úkoly byly vyučujícími pravidelně kontrolovány. Žáci se SVPU byli zohledňováni ojedinele. Ve volitelném předmětu *komunikativní dovednosti* byl důraz kladen především na tvořivý přístup žáků, rozvoj jejich slovní zásoby a komunikativní dovednosti.

V hodinách občanské výchovy se prolínal řízený rozhovor s aktivním podílem činnosti žáků - diskutovali na dané téma, samostatně plnili úkoly, které následně prezentovali, improvizovali životní situace při použití videokamery, měli možnost sdělit svůj názor. Žáci byli aktivní a vyučující doplňovaly výuku mezipředmětovými vztahy a usměrňovaly její vývoj.

Úvodní motivace se převážně omezovala na konstatování tématu hodiny, popř. jejího průběhu. Nejsilnějším motivačním faktorem bylo povzbuzování, pochvaly i pozitivní klasifikace, což zvyšovalo zájem žáků o probíranou tematiku. Výsledky této snahy však byly rozdílné, výrazně ovlivněné složením jednotlivých tříd. V hodinách občanské výchovy učitelky využily např. citát k zamyšlení, nebo křížovku, z níž vyplynulo téma hodiny. To aktivovalo žáky k zapojení do výuky a zvyšovala se efektivita vzdělávání.

Vyučující uplatňovaly citlivý, spíše partnerský přístup k dětem, což vedlo ke vzniku nestresující pracovní atmosféry a pozitivně ovlivňovalo psychohygienické podmínky výuky. Žáci znají stanovená pravidla chování a respektují osobnost učitele. Menší pozornost ze strany některých učitelek byla věnována rozvoji jazykových a komunikativních dovedností dětí, více převažovala komunikace od vyučujících k žákům.

Učitelky žáky ojedinele zkoušely ústně, jejich výkon hodnotily samy, nevyužívaly vzájemné hodnocení ani sebehodnocení žáků. Výsledky vzdělávání zjišťují učitelky především písemnou formou, provádějí analýzu chyb, vyvozují závěry pro další postup. V žakovských knížkách bylo zaznamenáno v českém jazyce hodnocení převážně z písemného projevu a v občanské výchově za aktivitu odpovídající období školního roku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a občanská výchova jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Stanovené výukové cíle byly převážně reálné, odpovídaly aktuálnímu stavu tříd, ale ne vždy se je podařilo v plánovaném rozsahu splnit. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly někdy opomíjeny, a to zejména v případech, kdy pedagogové ve třídě působí teprve jeden měsíc a žáci dobře neznají. Probírané učivo navazovalo vždy na předcházející.

Vzdělávání v matematice bylo sledováno v 5. – 9. ročníku u čtyř pedagogů, všichni mají OPZ. V jejich práci byl občas patrný určitý stereotyp, střídání metod i forem bylo někdy málo pestré, což se odrazilo v celkové efektivitě výuky.

Vyučování probíhalo většinou v odborné učebně nebo v kmenových třídách, z nichž jedna slouží pravidelně k výuce matematiky. Kromě běžných pomůcek (učebnice, sešity, pracovní listy), bylo vhodně využito vzhledem k charakteru učiva demonstračních geometrických modelů. K možnému zefektivnění výuky nebyla využita didaktická technika.

Často užívaná frontální výuka žáky někdy málo aktivizovala. Výjimečně se objevil nedostatek ve struktuře a organizaci hodiny, kdy její podstatnou část žáci pracovali samostatně a vyučující se při práci u tabule věnovala vždy pouze jednomu z nich. Opakování a procvičování učiva bylo většinou kombinováno s rozšiřováním o další poznatky, ne vždy ale byla zřetelná práce s chybou, její opravu nezdůvodňovali. Při výkladu nového učiva vycházeli vyučující z dříve osvojených znalostí žáků, kladli důraz na jejich využití, a to převážně s úspěchem (např. převádění jednotek délky, násobení celých čísel). Opakovaně užívaný dialog mezi učitelem a žáky byl obvykle střídán se samostatnou prací, zřídka jednoznačně diferenciovanou. Tím také občas došlo k nerespektování individuálního tempa při samostatné práci. Ke zjištění úspěšnosti samostatně řešených úloh bylo, ale pouze výjimečně, využito práce ve dvojicích nebo velkých skupinách. Ojedinele bylo vyučování zpestřeno soutěží, zadáním hádanky nebo vhodně zařazenou možností diskuse, kterou ale ne všichni žáci akceptovali.

Úvodní motivace byla obvykle omezena na popis průběhu hodiny a zřetelně formulovaný cíl. Vyučující zařazovali další motivační a aktivizující prvky v průběhu vyučování. S různou mírou úspěšnosti navazovali na již získané vědomosti a zkušenosti žáků z praxe fundovaně vedenými rozborů úloh, využívali i mezipředmětové souvislosti (např. vlastivěda). Často užívali pochvalných výroků, které zejména mladší žáky motivovaly ke zvýšení jejich aktivity, někdy bylo vhodně zařazeno i klasifikační hodnocení. V závěru jednotlivých hodin pouze výjimečně chybělo shrnutí, jejich celkové zhodnocení bylo většinou konkrétní.

Při vyučování panovala obvykle klidná pracovní atmosféra navozená vstřícným vystupováním vyučujících. Žáci byli převážně schopni komunikovat s využitím správné odborné terminologie a účelně užívat specifické zápisy. Kvalita komunikace byla částečně ovlivněna malou důsledností některých učitelů, kdy návodně položené otázky vybízely žáky k jednoslovným odpovědím. S různou mírou úspěšnosti se je pedagogové snažili podněcovat k vyjádření jejich názorů.

Ve značné míře vedla většina vyučujících žáky k sebereflexi, málokdy ale ke vzájemnému hodnocení. Individuální schopnosti žáků byly převážně respektovány. Výsledky vzdělávání zjišťují vyučující hlavně písemnou formou, řádně analyzují chyby a společně se žáky provádějí rozborů. Četnost klasifikace v žákovských knížkách je přiměřená, zápisy mají vypovídací hodnotu – týkají se nejen písemného prověřování, ale i dílčího hodnocení aktivní práce v hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudební výchově

Stanovené výukové cíle byly vždy reálné, odpovídaly aktuálnímu stavu tříd a v průběhu vyučování byly průběžně konkretizovány. Vyučující respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků, zohledňovaly jejich přirozené schopnosti i věkové zvláštnosti.

Předmět je vyučován dvěma učitelkami, které nemají OPZ. Obě mají zájem o předmět a pedagogické zkušenosti, vyučující všech tříd na 2. stupni má mimořádné schopnosti rozvíjet všestranně hudebnost žáků. Kvalita vzdělávání není absencí OPZ negativně ovlivněna.

K výuce hudební výchovy slouží pro 6. – 9. třídy odborná učebna. Její celkové vybavení umožňuje kvalitní výuku předmětu a bylo účelně využíváno. Vyučování v 5. ročníku probíhá ve kmenové třídě, zde není trvale k dispozici hudební nástroj. Kromě vlastních fléten dvou žákyň byly využívány učebnice, sešity, odborná literatura i obrazový materiál. Ve všech hodinách byla využita audiotechnika s vhodnými poslechovými ukázkami.

Struktura jednotlivých hodin umožňovala žákům zapojit se do různých hudebních činností, které podporovaly všestranný rozvoj jejich hudebnosti. Metody i formy byly převážně účelně zvoleny a střídány, podporovaly aktivitu žáků. Hledání písni v daném taktu, pokusy dirigovat, nenásilné opakování notové teorie, rytmická cvičení, vhodně zařazený poslech hudebních ukázek, rozlišování hudebních nástrojů, někdy také hra na tělo, možnost pohybového vyjádření a užívání jednoduchých nástrojů orffovského instrumentáře – to vše podporovalo efektivitu hudebního vývoje žáků. Vlastnímu zpěvu žáků, který byl na 2. stupni doprovázen klavírním doprovodem vyučující, předcházela vždy správně zvolená hlasová cvičení. Celková úroveň zpěvu odpovídala věkovým a individuálním zvláštnostem, žáci zpívali s chutí a kultivovaně.

Využívání znalostí a zkušeností žáků prolínalo většinu výuky. Ve třídě mladších dětí působila podnětně např. hra žákyň na zobcovou a příčnou flétnu, starší žáci byli úspěšně vedeni k vyjádření svých pocitů z poslechu hudební ukázky. Kromě sólového zpěvu se skupinovým doprovodem, dvojhlasého zpěvu a dobře zvládnuté hry na jednoduché rytmické nástroje, prokázali žáci vzhledem k účinné motivaci i schopnosti improvizáční. V průběhu výuky bylo zjevné, že se oběma učitelkám podařilo získat zájem žáků o vyučovaný předmět. Ojedinělým nedostatkem bylo příliš zdlouhavé vyprávění vyučující o Mozartovi, kdy nebylo využito znalostí dětí.

Při sledovaném vyučování převažovala příznivá atmosféra, žáci byli povzbuzováni způsoby vhodnými k jejich věku a spontánnosti dětského projevu. Pravidla komunikace byla zřetelná, vzájemná tolerance se odrážela v respektování názorů při diskusích i při hudebních projevech většiny žáků.

Průběžné hodnocení bylo obvykle pozitivní, spočívalo většinou v pochvalných výrocích, uplatnilo se i vzájemné hodnocení dětí. Vedení k sebekontrolě a ke vzájemnému posuzování výkonů bylo součástí většiny sledovaných hodin.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hudební výchova jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve volitelném předmětu informatika

Volitelný předmět informatika má v učebním plánu jednohodinovou týdenní dotaci v 7. a 8. ročníku a dvouhodinovou týdenní dotaci v 9. ročnících. Vytvořené skupiny žáků umožňují každému samostatně pracovat na počítači. Výuka je směřována k osvojení postupů a uživatelských činností v programech, které budou používat v aplikovaném softwaru.

Předmět vyučuje jeden učitel studující informatiku v posledním ročníku PFUK. Výuka byla odborně správná, pedagogickou stránku však negativně ovlivňovala minimální učitelská praxe, to se projevilo v organizaci hodin.

Hardwarové a softwarové vybavení umožňovalo plnění osnov. Uspořádání počítačů usnadňovalo vyučujícímu kontrolu samostatné práce žáků. K dispozici byl také zpětný projektor, se kterým pedagog účelně pracoval.

Členění hodiny bylo promyšlené; v úvodu proběhlo frontální ústní procvičování či písemné orientační opakování. Srozumitelný výklad byl doplněn názornými ukázkami, navazoval na předcházející znalosti žáků a byl vhodně doplňován individuální samostatnou prací. Nediferencování zadávaných úkolů vedlo k nižší efektivitě práce u žáků s většími znalostmi z výpočetní techniky naopak jiní v době, kdy učitel na zpětném projektoru názorně ukazoval nové učivo, dokončovali předchozí cvičení. Pokud si děti nevěděly rady s plněním prakticky využitelných úkolů, vyučující jim pomohl nebo je vhodně navedl ke správnému řešení.

Vyhodnocování průběžných výsledků bylo spojeno s motivující pochvalou. Ke konci hodin proběhlo stručné zhodnocení dosažených úkolů.

Zájem dětí získat znalosti z informatiky spoluvytvářel dobré pracovní klima, učitel se ale spíše zaměřoval na iniciativní a občas opomíjel ty, které se nepřihlásily. Žáci ochotně plnili zadané úkoly, všichni se navzájem respektovali.

Klasifikace probíhá pravidelně, ve sledované výuce nebyla zaznamenána. Pedagog účelně podporoval kooperaci žáků, k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení je však nevyzýval.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve volitelném předmětu informatika jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V matematice i v českém jazyce zadávají učitelé srovnávací prověrky, které v rámci metodických útvarů vyhodnocují. Žáci se pravidelně účastní vědomostních soutěží, např. *Matematické olympiády, Pythagoriády, Olympiády v českém jazyce* a četných sportovních soutěží (např. basketbal, florbal, malá kopaná), v těch dosahují výrazných úspěchů. Škola zadává v jarním období každoročně všem žákům vlastní srovnávací testy a zabývá se podrobně rozborů jejich výsledků. Již tři roky se žáci 5. a 7. ročníků účastní celostátních testů *Kalibro*, jejich výsledky prokazují zlepšující se úroveň vzdělávání.

Průběh vzdělávání a výchovy má celkově dobrou úroveň.

HODNOCENÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (ŠD) vykazuje k 30. září 2003 celkem 99 dětí, ty jsou rozděleny do čtyř oddělení. Pravidelný denní provoz je od 6:30 do 7:45 a dále od 11:45 do 17:30, prázdninová činnost ŠD není zavedena. Povinná dokumentace školní družiny je vedena průkazně, koresponduje s platnými právními předpisy.

Výchovně-vzdělávací činnost ŠD se řídí rámcovým celoročním plánem, který postihuje všechny oblasti práce, konkretizován je v týdenních plánech, ty však nejsou zveřejněny pro rodiče. Družina má funkční vnitřní řád, vytváří dostatečný rámec pro provoz, je časově vhodně rozvržen, dětem i jejich zákonným zástupcům vyhovuje. Obsahuje i popis krizového scénáře pro ukončení provozu. Žáci mají možnost navštěvovat keramický kroužek a další kroužky organizované školou.

Denní program (odpočinkové, zájmové a rekreační činnosti) je vyvážený, pružně je přizpůsobován zájmu a potřebám dětí. Zásady bezpečnosti a psychohygieny jsou respektovány,

počty dětí v jednotlivých odděleních odpovídají legislativní normě. Vychovatelky dbají na dodržování pitného režimu.

Nabídka činností podporovala rozvoj vzájemné verbální komunikace, výtvarného vyjádření, spolupráce při společenských i sportovních hrách. V rámci odpočinkových činností byly voleny takové postupy, které odpovídaly individuálním potřebám a stupni únavy žáků. Při řízených činnostech vychovatelky vyžadovaly dodržování předem daných pravidel. Manipulační dovednosti dětí byly rozvíjeny prací s papírem, barvou i vhodným využitím konstrukčních stavebnic. V průběhu vlastivědné vycházky na Vyšehrad průvodkyně i vychovatelky citlivě dbaly na rozšíření a upevnění získaných znalostí dětí. Žákům byl ponechán dostatek času pro spontánní herní aktivity. Pro ně využívá herny i přilehlé terasy, školní hřiště i nedaleké parky. Organizace činností odpovídala věku dětí, vytvářela dostatečný prostor pro samostatnou i skupinovou práci. Hospitační činností ČŠI bylo zjištěno respektování pedagogických i psychohygienických zásad všemi vychovatelkami.

Vychovatelky často pozitivně hodnotily výkony žáků, projevovaly radost z dílčích úspěchů dětí, podporovaly iniciativu, snahu a jejich zdravou sebedůvěru. Režimové momenty zvládaly vychovatelky profesionálně, v klidu, s respektováním dětské osobnosti. Vstřícně reagovaly na zájmy a potřeby dětí, ke kterým uplatňovaly partnerský přístup, vytvářely příznivé a příjemné pracovní klima. Zjevné byly kamarádské vztahy mezi dětmi, ke konfliktům či vyloučení žáků z kolektivu nedocházelo.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny je velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a zřizovací listina

Zřizovací listina je v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Vnímání činnosti školní družiny rodiči

Součástí inspekce bylo zjišťování prostřednictvím dotazníků ČŠI jak rodiče vnímají a hodnotí jednotlivé oblasti výchovně-vzdělávací práce ve ŠD. Bylo rozdáno 88 dotazníkových listů ve všech odděleních ŠD. Dotazníky odevzdalo 63 % respondentů. V jejich hodnocení výrazně převažuje pozitivní stanovisko. Rodiče vnímají spokojenost svých dětí ve ŠD, kladně hodnotí její jednotlivé činnosti, vnitřní řád školní družiny i spolupráci se školou. Pouze ojedinělé jsou kritické připomínky k prezentaci ŠD na veřejnosti, k prostorovým podmínkám a k materiálně-technickému vybavení. Vychovatelky jsou často chváleny za obětavý přístup k dětem, za vstřícnost a trpělivost.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Praha 4 pod Č. j. 638/99/ZŠ s účinností od 1. dubna 1999
2. Zřizovací listina vydaná dle usnesení OZ MČ P-4 č. 5/Z/4-99 ze dne 23. června 1999 s účinností od 1. července 1999, včetně pozdějších dodatků

3. Jmenovací listina ředitele školy vydaná Školským úřadem Praha 4 dne 23. června 2000 s účinností od 1. srpna 2000
4. Jmenovací listina statutárního zástupce ředitele školy ze dne 1. srpna 2000
5. Podkladová inspekční dokumentace
6. Dotazník pro ředitele školy
7. Povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vztahující se k dílčímu hodnocení činnosti školy: třídní výkazy, katalogové listy, záznamy z pedagogické rady, školní řád, rozvrh hodin
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
9. Vnitřní dokumentace vedení školy, metodických orgánů a výchovné poradkyně
10. Zahajovací statistický výkaz Škol (MŠMT) o základní škole V3-01 a výkaz Škol (MŠMT) V 26-01 o sportovní přípravě na střední škole a o třídě s rozšířenou výukou tělesné výchovy na střední a základní škole podle stavu k 30. září 2003
11. Personální dokumentace vybraných pedagogických zaměstnanců školy – dle předmětu inspekce
12. Dokumentace školní družiny - přehledy výchovně vzdělávací-práce, docházkové sešity, zápisové listky
13. Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný, je v něm značný počet učitelů s plnou kvalifikací. Vedení školy se zaměřuje na vytváření podmínek pro jejich práci, zná schopnosti i limity v práci jednotlivců a snaží se s různou mírou úspěšnosti o zlepšení práce, zejména v oblasti metodického řízení. Rezerva v činnosti metodických orgánů spočívá ve větší podpoře a důrazu na osvojování si pestřejších forem a metod práce se žáky. Organizace školy i její informační systém jsou funkční.

Prostorové podmínky, vybavení nábytkem, pomůckami, didaktickou technikou a vhodnými učebnicemi umožňují realizaci vzdělávacího programu. Podnětné prostředí je zvláště v učebnách, které jsou upravené jako odborné pracovny. Vynikající materiálně-technické podmínky má školní družina. Stav a efektivní využívání materiálních zdrojů vedení školy soustavně sleduje.

Vzdělávací program je realizován v souladu s učebními dokumenty. Převažovala frontální výuka, kterou pouze menšina pedagogů oživovala kooperativními formami vyučování, případně výukou individualizovanou. Aplikované metody nebyly někdy účelné a nevedly k efektivnímu naplnění zvolených cílů. Převážně nadprůměrnou úroveň mělo vzdělávání v předmětech informatika, občanská výchova a hudební výchova. Úroveň menší části výuky snižovalo podceňování motivace a hodnocení žáků. Kvalitní odborná úroveň výuky ve značné míře ovlivňovala vztahy mezi pedagogy a žáky, ty jsou založeny na vzájemné důvěře a respektu. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly zohledňovány pouze částečně.

Výchovně-vzdělávací aktivity školní družiny navazují na činnost školy. Vychovatelky je realizují tak, aby prohloubily zájmy žáků a podílely se na jejich harmonickém rozvoji společně se školou. Školní družina plní své poslání, její práce je kvalitní.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Vítová	V. Vítová v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Křesťanová	J. Křesťanová v. r.
	Mgr. Jana Pocová	J. Pocová v. r.

V Praze dne 24. října 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. října 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ivan Tuček, ředitel školy	I. Tuček v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství, Novodvorská 1010, 142 00 Praha 4	2003-11-12	01 2125/03-5153
Městská část Praha 4, Táborská 350, 140 45 Praha 4	2003-11-12	01 2125/03-5153

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.